

Predmet C-644/20

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

26. studenoga 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Sąd Okręgowy w Poznaniu (Poljska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

10. studenoga 2020.

Žalitelj:

W. J.

Druga stranka u postupku:

L. J. i J. J. koje zastupa zakonska zastupnica A. P.

[orig. str. 1.] [omissis]

ODLUKA

10. studenoga 2020.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy (Okružni sud u Poznanju, XV. odjel za žalbe u građanskim stvarima, Poljska)

[omissis]

[omissis] [sastav vijeća]

nakon što je 10. studenoga 2020. u Poznanju

na sjednici iza zatvorenih vrata

ispitao predmet povodom tužbe maloljetnih L. J.-a i J. J.-a koje zastupa zakonska zastupnica A. P.

protiv W. J.-a

za uzdržavanje

povodom tuženikove žalbe

protiv presude Sądu Rejonowog w Pile (Općinski sud u Piłi, Poljska)

od 11. travnja 2019.

[*omissis*]

odlučio je:

1. Sudu Europske unije uputiti sljedeće prethodno pitanje:

„Trebaju li članak 3. stavke 1. i 2. Haškog protokola od 23. studenoga 2007. o mjerodavnom pravu za obveze uzdržavanja koji je u ime Europske zajednice odobren Odlukom Vijeća 2009/941/EZ od 30. studenoga 2009. (SL 2009., L 331, str. 17.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 159.) tumačiti na način da vjerovnik koji je dijete može steći novo uobičajeno boravište u državi u kojoj je nezakonito zadržan ako sud naloži povratak vjerovnika u državu u kojoj je imao uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog zadržavanja?“

2. prekinuti postupak.

[*omissis*] [sastav vijeća]

[orig. str. 2.] **Obrazloženje**

I. Predmet postupka

- 1 Maloljetni tužitelji L. J. i J. J. koji uobičajeno borave u mjestu K. u Poljskoj zastupani po majci A. P. podnijeli su 7. studenoga 2018. Sądu Rejonowom w Pile (Općinski sud u Piłi) tužbu za uzdržavanje u iznosu od 1200 poljskih zlota mjesečno protiv oca W. J. koji uobičajeno boravi u H. u Ujedinjenoj Kraljevini. U pisanom podnesku od 11. veljače 2019. tuženik se u odgovoru na tužbu upustio u postupak i nije podnio prigovor o nepostojanju nacionalne nadležnosti.
- 2 Presudom od 11. travnja 2019. [*omissis*] [informacije o broju predmeta] Sąd Rejonowy w Pile (Općinski sud u Piłi) naložio je tuženiku da svakom tužitelju plaća uzdržavanje u iznosu od 1000 poljskih zlota, ukupno 2000 poljskih zlota, počevši od 7. studenoga 2018. te je odbio tužbu u preostalom dijelu i odlučio o troškovima postupka. U presudi su na obvezu uzdržavanja između stranaka primijenjene odredbe poljske Ustawe z 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Zakon od 25. veljače 1964. o Zakoniku o obitelji i skrbništvu) (Dz.U. iz 2020., poz. 1359.).

- 3 Tuženik je protiv te presude podnio žalbu u kojoj se pozvao na pogrešku koja se tiče činjenica i koja se sastoji od toga da se nije uzelo u obzir da je sud naložio majci tužiteljâ da do 26. lipnja 2019. preda djecu ocu, što dokazuje neopravdanost izricanja obveze uzdržavanja tuženiku. Tuženikovu žalbu u ovom predmetu ispituje Sąd Okręgowy w Poznaniu (Okružni sud u Poznaniu, Poljska).

II. Činjenice

- 4 Tužiteljica je rođena 10. lipnja 2015., a tužitelj 29. svibnja 2017. Tužitelji su rođeni u Ujedinjenoj Kraljevini i imaju poljsko i britansko državljanstvo. Tužitelji potječu iz neregistriranog partnerstva poljskih državljana A. P. i W. J.-a. Roditelji tužiteljâ upoznali su se 2012. u Ujedinjenoj Kraljevini gdje su boravili i radili.
- 5 Tužiteljica je s majkom 25. listopada 2017. stigla u Poljsku na razdoblje do 7. listopada 2017. Razlog dolaska bio je istek majčine osobne iskaznice. Tijekom tog boravka, majka tužiteljâ obavijestila je tuženika da se planira dulje zadržati u Poljskoj, na što je tuženik pristao. A. P. se 7. listopada 2017. vratila u Ujedinjenu Kraljevinu, odakle je 8. listopada 2017. ponovno otišla [orig. str. 3.] i pvela sa sobom tužitelja. Nekoliko dana kasnije, tuženik je obaviješten da majka zajedno s tužiteljima namjerava ostati u Poljskoj. za stalno. Tuženik nije pristao na to.
- 6 Tuženik [-] je na temelju Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece, sklopljene 25. listopada 1980. u Haagu (Dz.U. iz 1995., br. 108, poz. 528.) (u daljnjem tekstu: Haška konvencija iz 1980.), [-] podnio britanskom središnjem tijelu zahtjev za povratak tužiteljâ u Ujedinjenu Kraljevinu. Zahtjev je 3. siječnja 2018. upućen Sădu Rejonowom w P. (Općinski sud u P., Poljska) koji je rješenjem od 26. veljače 2018. [omissis] [informacije o broju predmeta] [...] odbio naložiti povratak tužiteljâ. Povodom tuženikove žalbe, Sąd Okręgowy w P. (Okružni sud u P., Poljska) rješenjem od 24. svibnja 2019. [omissis] [informacije o broju predmeta] [...] izmijenio je pobijano rješenje i naložio majci da tuženiku preda maloljetne tužitelje do 26. lipnja 2019. To se rješenje temeljilo na utvrđenju da su tužitelji nezakonito zadržani u Poljskoj i da su neposredno prije zadržavanja imali uobičajeno boravište u Ujedinjenoj Kraljevini, a da pritom nije postojala ozbiljna opasnost da će im povratak fizički ili psihički naškoditi ili ih na bilo koji drugi način dovesti u nepodnošljivu situaciju u smislu članka 13. stavka 1. točke (b) Haške konvencije iz 1980.
- 7 Rješenje Săda Okręgowog w P. (Okružni sud u P.) od 24. svibnja 2019. je pravomoćno. Izvršenje tog rješenja podrazumijeva povratak tužiteljâ u Ujedinjenu Kraljevinu, jer se mjesto tuženikova uobičajenog boravišta i dalje nalazi u toj državi.
- 8 Tužitelji su 11. travnja 2019. zajedno s majkom boravili u mjestu K. u stanu njezinih roditelja. Osim roditelja, u tom je stanu boravio i majčin brat i maloljetna kći majčine pokojne sestre. Tužiteljica je u to vrijeme pohađala predškolu. O tužitelju je skrblila majka. Tužitelj je zbog imunodeficijencije bio pod stalnim

nadzorom medicinskih ustanova u W. i u Poljskoj u kojima je povremeno bio hospitaliziran. Majka je u P. primala socijalnu pomoć za skrb nad tužiteljima.

- 9 Majka nije predala tužitelje u navedenom roku do 26. lipnja 2019. Tuženik je podnio zahtjev za prisilno izvršenje rješenja kojim se nalaže predaja tužiteljâ. Rješenjem od 28. listopada 2019.[*omissis*] [informacije o broju predmeta] [...] Sąd Okręgowy w P. (Okružni sud u P.) povjerio je skrbniku *ad litem* prisilno oduzimanje tužiteljâ od majke. To rješenje nije izvršeno jer se majka sakrila [**orig. str. 4.**] zajedno s tužiteljima. Stoga je naloženo da policija traži tužitelje. Ta je potraga do sada bila neuspješna.

III. Pravo Europske unije

- 10 Odredbom članka 15. Uredbe Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (SL 2009., L 7, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 5., str. 138.) (u daljnjem tekstu: Uredba br. 4/2009) određuje se da se pravo mjerodavno za obveze uzdržavanja utvrđuje u skladu s Haškim protokolom od 23. studenoga 2007. o mjerodavnom pravu za obveze uzdržavanja (u daljnjem tekstu: Haški protokol) u državi članici koju taj instrument obvezuje.
- 11 Haški protokol odobren je u ime Europske zajednice Odlukom Vijeća 2009/941/EZ od 30. studenoga 2009. (SL 2009., L 331, str. 17.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 159.). U skladu s člankom 1. Haškog protokola, njime se određuje mjerodavno pravo za obveze uzdržavanja koje proizlaze iz obiteljskog odnosa, roditeljstva, braka ili tazbinskog srodstva, uključujući obvezu uzdržavanja djeteta bez obzira na bračno stanje roditelja. Odredbom članka 2. Haškog protokola određuje se da se njegove odredbe primjenjuju čak i ako je mjerodavno pravo države koja nije država ugovornica. Nadalje, u skladu s člankom 3. stavkom 1. Haškog protokola, obveze uzdržavanja uređuju se pravom države uobičajenog boravišta vjerovnika uzdržavanja, osim ako Protokolom nije predviđeno drukčije. Međutim, članak 3. stavak 2. Haškog protokola predviđa da se u slučaju promjene uobičajenog boravišta pravo države novog uobičajenog boravišta primjenjuje od trenutka u kojem je nastala promjena.

IV. Poljsko pravo

- 12 U skladu s člankom 63. Ustave z 4 lutego 2011 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (Zakon od 4. veljače 2011. o međunarodnom privatnom pravu) (Dz.U. iz 2015., poz. 1792.), mjerodavno pravo za obveze uzdržavanja određuje Uredba br. 4/2009.

V. Potreba za tumačenjem prava Europske unije

- 13 Odredbom članka 3. stavka 1. Haškog protokola mjerodavno pravo za obvezu uzdržavanja povezuje se s mjestom uobičajenog boravišta vjerovnika. U članku 3. stavku 2. Haškog [**orig. str. 5.**] protokola istodobno se prihvaća načelo promjenjivosti pravila o uzdržavanju. Na temelju te odredbe, pravo mjerodavno za obvezu uzdržavanja jest pravo svakog uobičajenog boravišta vjerovnika od trenutka u kojem je nastala promjena tog boravišta.
- 14 Pojam „uobičajeno boravište” univerzalan je i primjenjuje se i u drugim aktima europskog i međunarodnog prava. Taj je pojam jedna od poveznica nadležnosti u predmetima koji se odnose na obvezu uzdržavanja (članak 3. Uredbe br. 4/2009) i roditeljsku odgovornost (članak 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, u daljnjem tekstu: Uredba br. 2201/2003). Odredbe Haške konvencije iz 1980. i Uredbe br. 2201/2003 pomoću pojma „uobičajeno boravište” utvrđuju i pravnu situaciju djeteta koje je nezakonito odvedeno ili zadržano. Navedeni razlozi idu u prilog ujednačenom tumačenju tog pojma u svim propisima europskog i međunarodnog prava.
- 15 U ovom predmetu, uzdržavane osobe su maloljetnici. Pojam uobičajenog boravišta maloljetne djece u više je navrata pojasnio Sud Europske unije. U sudskoj se praksi u tom pogledu navodi da je uobičajeno boravište mjesto koje odražava određeni stupanj integracije djeteta u društvenoj i obiteljskoj sredini, o čemu osobito svjedoči trajanje, regularnost, uvjeti i razlozi boravka na području države članice i preseljenja obitelji u tu državu, državljanstvo djeteta, mjesto i okolnosti školovanja, jezična znanja te obiteljski i društveni odnosi djeteta u navedenoj državi (presude od 2. travnja 2009., C-523/17 i od 22. prosinca 2010. C-497/10). Stoga uobičajeno boravište djeteta treba odgovarati mjestu gdje se stvarno nalazi središte njegovih životnih interesa (presuda od 28. lipnja 2018., C-512/17).
- 16 S obzirom na navedenu sudsku praksu, pojam „uobičajeno boravište” u biti odražava činjenično pitanje (presude od 8. lipnja 2017., C-111/17, t. 51. i od 10. travnja 2018., C-85/18, t. 49.). Slijedom toga, do promjene uobičajenog boravišta koja s obzirom na članak 3. stavak 2. Haškog protokola opravdava primjenu prava države tog boravišta kao mjerodavnog za obvezu uzdržavanja može doći zbog promjene [**orig. str. 6.**] činjeničnih okolnosti koje upućuju na to da je boravak vjerovnika u novoj državi dosegao stupanj stabilnosti koji je svojstven uobičajenom boravištu. U tom se kontekstu postavlja pitanje može li do te vrste stabilizacije životne situacije doći i kada je vjerovnik koji je dijete bespravno zadržan u novoj državi, a da pritom roditelj koji ga je zadržao odbija izvršiti sudsku odluku kojom se nalaže povratak djeteta u državu u kojoj je imalo uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog zadržavanja.

- 17 Navedena se dvojba može riješiti, ako se uzme u obzir da je određivanje uobičajenog boravišta isključivo činjenično pitanje. S tog stajališta okolnost da je dijete nezakonito zadržano ne mora utjecati na mogućnost da stekne novo uobičajeno boravište u državi u kojoj je zadržano. Naime, to ovisi samo o ocjeni toga je li u tu državu stvarno preneseno središte djetetovih životnih interesa. Stoga nije isključeno da će i nakon nezakonitog odvođenja država u koju je dijete odvedeno postati njegovo uobičajeno boravište (presuda Suda Europske unije od 1. srpnja 2010., C-211/10, t. 41. i 44.). Slično stajalište može se pronaći i u sudskoj praksi nekih nacionalnih sudova (vidjeti presudu austrijskog Vrhovnog suda od 27. lipnja 2013., 1Ob 91/13h i presudu poljskog Suda Najwyższyjieg (Vrhovni sud, Poljska) od 31. kolovoza 2017., V CSK 303/17). Ta mogućnost proizlazi i iz članka 10. Uredbe br. 2201/2003 u kojem se izričito navodi da u slučaju nezakonitog odvođenja ili zadržavanja djeteta druga država članica može postati uobičajeno boravište djeteta.
- 18 Međutim, sudska praksa Suda Europske unije može opravdavati i drukčije rješenje tog problema. S obzirom na tu sudsku praksu, prilikom utvrđivanja uobičajenog boravišta djeteta bitan činjenični faktor jesu i odluke sudova kojima se određuje u kojoj državi dijete treba boraviti. Stoga je prihvaćeno da se prilikom ispitivanja uobičajenog boravišta u državi u kojoj je dijete zadržano ni u kojem slučaju ne može uzeti u obzir vrijeme koje je proteklo od donošenja odluke kojom se utvrđuje boravište djeteta u državi podrijetla (presuda od 9. listopada 2014., C-376/14, t. 56.). Isto tako može se shvatiti i stajalište prema kojem u situaciji u kojoj je dijete koje je imalo uobičajeno boravište u jednoj državi članici jedan od njegovih roditelja nezakonito odveo u drugu državu članicu, sudovi te druge države članice **[orig. str. 7.]** nisu nadležni za odlučivanje o zahtjevu koji se odnosi na pravo na određivanje naknade za uzdržavanje u pogledu tog djeteta, ako ne postoji nikakva naznaka da je drugi roditelj pristao na njegovo odvođenje ili da nije podnio zahtjev za njegovu predaju (rješenje od 10. travnja 2018., C-85/18, t. 57.). Naime, odredbom članka 3. točke (b) Uredbe br. 4/2009 predviđa se da nadležnost u takvom predmetu moraju imati i sudovi mjesta u kojem uzdržavana osoba ima uobičajeno boravište.
- 19 Uredbom br. 4/2009 i Haškim protokolom uređuje se nadležnost i mjerodavno pravo samo u predmetima koji se odnose na obvezu uzdržavanja. Oba navedena pravna akta, za razliku od Uredbe br. 2201/2003, ne sadržavaju posebne propise kojima se određuju poveznice između uobičajenog boravišta i sudske nadležnosti u slučaju u kojem je vjerovnik uzdržavanja dijete i nezakonito je zadržan u drugoj državi članici. To može opravdati zaključak da, na temelju članka 3. stavka 2. Haškog protokola, nezakonitost zadržavanja ni na koji način ne utječe na djetetovo stjecanje uobičajenog boravišta u državi zadržavanja, što dovodi do toga da zbog te promjene pravo te države kao pravo novog uobičajenog boravišta može postati mjerodavno za obvezu uzdržavanja od trenutka nastanka promjene. Naime, prilikom utvrđivanja mjerodavnog prava za obvezu uzdržavanja ne predviđa se nikakva izravna ili neizravna osnova kojom mogu isključiti promjene činjeničnog stanja u pogledu djetetova uobičajenog boravišta u situaciji u kojoj je uzrok te promjene njegovo nezakonito zadržavanje. To se može drukčije ocijeniti samo

ako uobičajeno boravište predstavlja poveznicu za sudsku nadležnost u predmetu koji se odnosi na obvezu uzdržavanja. Naime, u smislu članka [3.] točke (d) Uredbe br. 4/2009, u takvom je predmetu nadležan i sud koji je nadležan za postupke o roditeljskoj odgovornosti čiji je predmet o uzdržavanju povezan s tim postupkom. Time se otvara put podrednoj primjeni u tom pogledu članka 10. Uredbe br. 2201/2003 kojim se osigurava zadržavanje nadležnosti sudova države u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište prije nezakonitog odvođenja ili zadržavanja (vidjeti u tom smislu presudu Suda Europske unije od 10. travnja 2018., C-85/18, t. 55.). Međutim, ne može se upotrijebiti slična analogija ako utvrđivanje mjesta uobičajenog boravišta nije usmjereno na utvrđivanje sudske nadležnosti iz članka 3. Uredbe br. 4/2009, nego u skladu s člankom 3. **[orig. str. 8.]** Haškog protokola služi samo za utvrđivanje mjerodavnog prava za obvezu uzdržavanja.

- 20 Međutim, prilikom tumačenja pojma uobičajenog boravišta također valja uzeti u obzir ciljeve zbog kojih je donesena Haška konvencija iz 1980. U skladu s uvodnom izjavom, cilj te konvencije jest zaštititi djecu na međunarodnoj razini od štetnih učinaka nezakonitog odvođenja ili zadržavanja i uspostaviti procedure koje će jamčiti što hitniji povratak djeteta u državu u kojoj je imalo uobičajeno boravište. To potvrđuje članak 1. točka (a) Haške konvencije iz 1980. kojim se određuje da je njezin cilj osigurati što hitniji povratak djece nezakonito odvedene ili zadržane u nekoj državi ugovornici. Cilj rješenja koja su u tom pogledu prihvaćena jest osigurati i zadržati integraciju djeteta u obiteljsku i društvenu okolinu u kojoj se nalazilo neposredno prije nezakonitog odvođenja ili zadržavanja. Taj je cilj zaštićen i u području europskog prava. To pokazuje i uvodna izjava 17. Uredbe br. 2201/2003 u kojoj se navodi da bi se u slučajevima nezakonitog odvođenja ili zadržavanja djeteta predaja djeteta trebala postići bez odlaganja.
- 21 S obzirom na cilj Haške konvencije iz 1980., može se smatrati da činjenično stanje koje je nastalo zbog nezakonitog zadržavanja, a potom i neizvršenja sudske odluke kojom se nalaže povratak djeteta ne bi trebalo dovesti do stjecanja novog uobičajenog boravišta u državi zadržavanja, a time i promjene mjerodavnog prava za obvezu uzdržavanja na temelju članka 3. stavka 2. Haškog protokola. Time bi se doveo u pitanje cilj Haške konvencije iz 1980., a to je brza reakcija na nezakonito miješanje u djetetovu životnu situaciju kojom se mora spriječiti prekid veza s dotadašnjim uobičajenim boravištem i stvaranje odnosa u državi u kojoj je zadržano. Promjena mjerodavnog prava zbog stjecanja novog uobičajenog boravišta u državi u kojoj je zadržano u slučaju da nije izvršena odluka kojom se nalaže povratak djeteta ne bi bila ništa drugo nego potvrda djetetove integracije u sredinu i pravni prostor te države, što bi dovelo do neizravnog sankcioniranja nezakonitog izostanka povratka u zemlju podrijetla. Kako bi se spriječile takve posljedice, može se smatrati da okolnost da je sud naložio povratak djeteta predstavlja činjenični element koji dokazuje da je boravak djeteta u državi u kojoj je zadržano samo prolazan i da se stoga, zbog privremene **[orig. str. 9.]** značajke, ne može smatrati uobičajenim boravištem. To bi opravdalo zaključak da, u slučaju da sud naloži povratak djeteta u državu u kojoj je imalo uobičajeno boravište

neposredno prije nezakonitog zadržavanja, boravak djeteta u državi u kojoj je zadržano ne dovodi do promjene mjerodavnog prava za obvezu uzdržavanja na temelju članka 3. stavka 2. Haškog protokola.

VI. Nužnost tumačenja za donošenje odluke

- 22 U ovom su predmetu nadležni poljski sudovi na temelju članka 5. Uredbe br. 4/2009. Naime, tuženik se upustio u spor podnošenjem odgovora na tužbu u kojem nije istaknuo prigovor o nepostojanju nadležnosti.
- 23 Za donošenje odluke u predmetu potrebno je utvrditi mjerodavno pravo za obvezu uzdržavanja između stranaka. U presudi od 11. travnja 2019. Sąd Rejonowy w Pile (Općinski sud u Piłi) u tom je pogledu primijenio poljsko pravo. Primjena tog prava moguća je samo uz pretpostavku da su tužitelji [-] unatoč bespravnom zadržavanju i donošenju odluke kojom se zahtijeva njihov povratak u Ujedinjenu Kraljevinu stekli uobičajeno boravište u Poljskoj zbog njihove integracije u tamošnju društvenu i obiteljsku okolinu nakon dolaska 2017., što opravdava utvrđivanje mjerodavnog prava na temelju članka 3. stavka 2. Haškog protokola.
- 24 Međutim, u predmetu se ne može utvrditi da je poljsko pravo mjerodavno na temelju posebnih poveznica koje su predviđene člankom 4. Haškog protokola. To bi zahtijevalo pretpostavku da se uobičajeno boravište tužiteljâ i dalje nalazi u Ujedinjenoj Kraljevini. U takvoj situaciji u predmetu nema osnove za utvrđenje da tužitelji ne mogu dobiti uzdržavanje od tuženika na temelju prava te države. Stoga u ovoj fazi postupka ne postoji mogućnost primjene poljskog prava na temelju članka 4. stavka 2. Haškog protokola kao prava tijela pred kojim se vodi postupak, kao ni na temelju članka 4. stavka 4. Haškog protokola kao prava države njihovog zajedničkog državljanstva. U predmetu nije ni slučaj to da se vjerovnik uzdržavanja obratio nadležnom tijelu države u kojoj dužnik uzdržavanja ima svoje uobičajeno boravište, što je predviđeno člankom 4. stavkom 3. Haškog protokola. Naime, uobičajeni boravak tuženika nalazi se u Ujedinjenoj Kraljevini, što također isključuje primjenu poljskog prava kao prava tijela pred kojim se vodi postupak.

[orig. str. 10.]

- 25 Mjerodavnost poljskog prava ne opravdava ni izbor stranaka. Ova je mogućnost predviđena člankom 7. Haškog protokola. Međutim, nema osnova za utvrđenje da su stranke prije pokretanja postupka izabrale poljsko pravo kao mjerodavno na način utvrđen u članku 7. stavku 2. Haškog protokola. Stoga je Sąd Okręgowy (Okružni sud) po službenoj dužnosti poduzeo korake kako bi utvrdio jesu li stranke voljne, za potrebe isključivo tog postupka, odrediti poljsko pravo kao mjerodavno za njihovu obvezu uzdržavanja. To bi omogućilo prihvaćanje poljskog prava kao mjerodavnog na temelju članka 7. stavka 1. Haškog protokola, s obzirom na to da se postupak između stranaka vodi pred poljskim sudom. Postupovnom pismenu tužiteljâ od 25. kolovoza 2020. priložena je izjava njihove majke o izboru za potrebe tog postupka poljskog prava kao mjerodavnog za ispitivanje spora. S druge strane, na obvezu u tom predmetu koja mu je upućena u

dva navrata tuženik nije odgovorio. U takvoj je situaciji valjalo utvrditi da tuženik nije izričito izabrao mjerodavno pravo države u kojoj se vodi postupak u vezi s njegovom obvezom uzdržavanja. Međutim, izjava o djelomičnom priznavanju tužbe koju je tuženik podnio u odgovoru na tužbu nije se mogla smatrati izborom prava. Naime, odredbom članka 7. stavka 1. Haškog protokola zahtijeva se izričiti izbor mjerodavnog prava, te se stoga to pravo ne može odrediti neizravno prihvaćanjem tužbe. Osim toga, tuženik je u žalbenom postupku djelotvorno opozvao izjavu o priznavanju tužbe.

- 26 Međutim, ako se prihvati da dijete u slučaju nezakonitog zadržavanja i sudskog naloga da se vrati u zemlju podrijetla ne može steći novo uobičajeno boravište u državi u kojoj je zadržano, mjerodavno pravo za predmetnu obvezu uzdržavanja bit će u skladu s člankom 3. stavkom 1. Haškog protokola pravo Ujedinjene Kraljevine kao pravo države u kojoj može ostati uobičajeno boravište tužitelja. U takvoj će situaciji biti potrebno zadiranje u presudu koju je pobijao tuženik koje je predviđeno odredbama poljskog postupovnog prava zbog primjene u toj presudi poljskog prava kao mjerodavnog za obvezu uzdržavanja između stranaka.

[omissis]

RADNI DOKUMENT